

ЛЕКСИЧНА СЕМАНТИКА. ФРАЗЕОЛОГІЯ

Анатолій Безпаленко

СХОЖІСТЬ / ПОДІБНІСТЬ ЧИ СУМІЖНІСТЬ? ЛІНГВІСТИЧНІ АРГУМЕНТИ (ГЕШТАЛЬТ І СУМІЖНІСТЬ У МОВІ)

Запропоновано новий, гештальт-теоретичний погляд на зміни у змісті слова, психофізіологічною основою яких є принцип суміжності, одним із доказів чого є етимологія слів, що несуть у собі когнітивну семантику".

Ключові слова: гештальт, принцип суміжності, метонімія, метафора, сенсорне маскування, когнітивістика, психолінгвістика

*Інше – це те саме
Хорхе Луїс Боргес*

Щось одне, існуючи поряд у просторі й часі із чимось іншим, взаємодіють, і обоє беруть щось одне від одного, тим самим уподібнюючись одне одному. Стосовно фізичних тіл, то тут об'єднувальне "зараження" сусідством знаходить своє вираження в гравітації. "Будь-яка домогосподарка підтвердить, що у вишневому пирогу ягоди ніколи не розподіляться рівномірно", а дрібно пошатована зелень у бульйоні завжди зіб'ється до купи біля одного краю каструлі. Тенденція незалежних об'єктів збиватися до купи в теорії ймовірностей називається кластерним ефектом. Стосовно ж психічних, свідомісних явищ це проявляється в конотації та наслідуванні моделей соціальної поведінки. Загадку групування, концентрування однорідних явищ в одному місці намагалися пояснити двоє видатних учених – фізик Вольфганг Паулі й психолог Карл-Густав Юнг. Перший у 1925 р. сформулював головний принцип квантової фізики, за яким дві частки не можуть перебувати в просторі і часі в однаковому квантовому стані: вони мають тенденцію з'єднуватися [12, т. I, с. 752]. Другий обґрунтував теорію колективного несвідомого. Пояснюючи групування, скупчення однорідних явищ, обидва вчені створили гібрид із двох теорій і опублікували працю "Синхронність, або принцип випадкового зв'язку" [7; 1, с. 62 – 63].

Ідея тотальної взаємодії тіл і єднання образів знайшла своє вираження у таких свідомісних рефлексів, як системність і холізм (від англ. *whole* – *цілий, цілісний, підсумковий, тотальний*), які стали термінами, що позначають відповідні напрями в науці. Історія науки свідчить, що її генеральною ціллю завжди було глобальне узагальнення, об'єднання, "упричинення" одного факта з іншим, зведення їх до єдиного знаменника, а відтак і уподібнення фактів, що є наріжним каменем будь-якої теорії. Таке об'єднання є нічим іншим, як доланням просторово-часової відстані, намаганням стерти просторово-часову дистанцію між фізичними тілами, з одного боку, і уподібнення їхніх образів у нашій свідомості – з іншого. Одним із свідомісних рефлексів, що відображає просторово-часові відношення між фізичними тілами, є категорія суміжності: щось завжди перебуває поряд із чимось поряд. Розкрити психофізіологічну природу категорії суміжності в дзеркалі гештальту, а також розглянути її проекцію на мову, а саме – на зміни в семантиці слова є метою запропонованої статті.

Першу, найбільш ранню, спробу наукового осмислення цієї когнітивної категорії знаходимо ще в Аристотеля, який, розмірковуючи над асоціаціями, розрізняв серед них чотири типи: 1) схожість, 2) контраст, 3) суміжність у просторі, 4) суміжність у часі [8, с. 23]. Окрім Аристотеля, про категорію суміжності висловлювались хіба що гештальт-теоретики (М. Вертгеймер): "Звичка, минулий досвід, у розумінні повторюваності суміжних елементів, – швидше інерція, а не розум – такі суттєві фактори теорії мислення. Ідея повторення, суміжності залишається центральним її пунктом..." [2, с. 34]. У цілому ж психічна суть цієї категорії недостатньо обґрунтована в науці, незважаючи на те, що застосування її багато чого може пояснити в гносеології, когнітивістиці та лінгвістиці.

Постулюючи поняття гештальту (від нім. *Die Gestalt* – *фігура, конфігурація, цілісність, завершеність, структура*), М. Вертгеймер найближче підійшов до усвідомлення експлікативного потенціалу категорії суміжності, що забезпечило можливість переосмислити її свідомісну природу. Гештальт визначають як комплексний образ ділянки дійсності, у якому системно і якісно неповторно

схоплено часовою зв'язкою та пов'язано "спільною долею" як однорідні, так і різнорідні елементи в єдине ціле так, що це ціле утворює нову якість, яка не виводиться із характеристик його частин [3; 4; 8, с. 41; 6, с. 346; 10, с. 444, 447, 451]. Гештальт структурує елементи, які є його складниками, у відношення суміжності. Суміжність ми визначаємо як когнітивно-відображальну категорію, що виражає таке відношення, зв'язок між цими елементами, за якого кожен із них може бути як свідомо ототожнений, так і несвідомо не розрізнений з іншим елементом або ж із самим гештальтом. Власне, комплексний образ, або гештальт, є ніщо інше, як набір суміжних елементів, які зв'язані системно й структурно [10, с. 444, 451; 1, с. 71 – 72]. Метафорично гештальт можна порівняти із неводом- "павуком", якого рибалка, розмахнувшись, кидає на поверхню водойми. "Павук" під вагою тягарців опускається на дно, рибалка затуляє нижній край сіті й захоплює певну кількість рибин. Гештальт і є цим неводом. Невід – це надобраз, а рибина – "менший" елемент-образ, що належить до його структури. У сенсорно-когнітивному плані гештальт охоплює певну кількість менших елементів-образів і структурує їх у єдине ціле. Метафорично можна сказати, що гештальт здійснює когнітивне "захоплення" ділянки дійсності, упорядковуючи її елементи-образи, які перебувають у відношення суміжності в межах гештальту [1, с. 126].

Вагомим доказом на користь того, що фактор суміжності з історично-гносеологічної точки зору є первинним і домінантним, а отже вирішальним для установлення базових мовних і когнітивних категорій порівняно з таким відображальним рефлексом, як установлення схожості (подібності) / контрасту, є внутрішня форма самих слів (понять) "схожість" і "подібність", яка з самого початку замасковано несе в собі ознаку простору й часу, а відтак й ідею суміжності.

Ми вже звертали увагу на те, що внутрішня форма слова "сХОЖість" вказує на суміжність у просторі (коли два предмети повинні ПТИ, підХОДити один до одного, долаючи відстань), а внутрішня форма слова "поДІБність" вказує на суміжність у часі, позаяк давній концепт ДОБа говорить нам, нащадкам, ні про що інше, як про те, що наш предок об'єднав два предмети, явища в один гештальт лише на тій підставі, що вони відбулися упродовж ДОБи (часу), бо ж слово *доба* походить від індоєвропейського **dhabh* – *час, підходити, добирати* і споріднене з лит. *dabar*, яке означає *тепер*; псл. *dova*, які означають *довго*; з псл. *доба* – *стосовно чогось, властиве*; з блр. *доба*, укр. *подоба*, які набули значення *подібність, схожість* [5, II, 96 – 97; 13, I, 519 – 520] – не через візуальний чи оптичний фактор, а через те, що два предмети, явища існують поряд в одному часовому відрізку [1, с. 103]. Так, "1 липня 1946 американці здійснили ядерне випробування на атолі Бікіні, а 5 липня модельєр Луї Реар продемонстрував свою нову модель купального костюма, яка складається із двох частин, і обізвав новинку бікіні" [Комсомольская правда в Украине. Западноукраинский выпуск, № 180, от 18 августа 2009, с. 10]. Дві події, "пройшовшись" по психіці людини, отримали "спільну долю" і зв'язались у один гештальт, ставши його суміжними фігурами, в результаті чого *атол* синонімізувався із *купальним костюмом* у гештальті слова "Бікіні".

Оперуючи поняттям схожість/контраст, лінгвісти і психологи не завжди усвідомлюють глибинне їх значення, використовуючи лише найпізніші значення слів, що позначають ці поняття [16; 17]. Слово *контраст* як "*гостро виражена протилежність*" у французьку та італійську мови прийшло із нлат. *contrastāre*, у складі якого міститься префікс *contrā-* (*проти*) та корінь *stāre* – (*стояти*), споріднений із псл. *stati* та з укр. і рос. *стать* [5, II, с. 558]. Тому у внутрішній формі цього слова, так само, як і у внутрішній формі слів *схожість* і *подібність* незмінно ховається фігура долання простору – *те, що стоїть навпроти, але все одно поряд*. Предкові для його виживання спочатку невимірно важливішим було те, що воно стоїть навпроти і поряд, ніж те, що воно має якісь спільні чи відмінні риси.

Слово *протиЛЕЖність* – це те саме, що і *контраст*, бо так само вказує на фігуру простору, із тією лише різницею, що наш предок, стомившись стояти навпроти і поряд, вирішив приЛЯГти або ж побачити іншого ЛЕЖачим, а не стоячим.

Mutatis mutandis, найважливіші когнітивно-гносеологічні рефлексивні нашої свідомості – установлення схожості, подібності, тотожності, різниці, контрасту, протилежності – незмінно ґрунтуються на просторово-часовій предикації, а слова, що позначають ці рефлексивні, у своїй внутрішній формі обов'язково містять "поворот" до ідеї суміжності. Принцип суміжності – час і простір – "проступає" звідусіль, його "вуха стирчать" із кожного слова, що несе в собі хоч якусь когнітивну характеристику, варто лише відкинути покривало віків:

- розРІЗнення, різниця – вказують на *розділення, рознесення* двох частин у просторі;
- дихотомія – від грец. *τέμνω* – *розрізаю, відділяю, розтинаю* – те ж саме, що і різниця;
- аналіз – з грец. – *розкладання, розчленування* (на відстань у просторі) [5, I, с. 70];
- аналогія – від грец. *ἀναλογία*, що походить від основи *ἀνα* – *згідно*,

яка у свою чергу пов'язана з дінд. *ani*, яке означає *після, за, пізніше за* і пов'язане з посл. *na* та укр. *на*, де чітко виражено сему віднесеності (постпонування) у часі; а також *λογος* – *зміст, слово*, яке утворено від *λεγω* – *збираю, говорю* (тому дослівно грец. *ἀναλογία* перекладається як "сказане, зібране після" події) [ЕСУМ, I, с. 70; ЕСУМ, II, с. 279]. До речі, аналогію можна розцінити як виділення спільної фігури у двох або більше гештальтах.

– диференціація – походить від лат. *differentia* (*різниця*), яке у свою чергу, утворено від лат. *differe* (*розносити*), де корінь *ferre* означає *нести, носити* (у просторі) [5, II, с. 79];

– слово *самий*, яке вживається у порівняльних аналітичних формулах "*той самий*", "*те саме*", походить від грец. *ὁμός*, яке означає *поДІБний*, себто такий, що перебуває у поряд у часі, і споріднене із дісл. *sómr* – *підХОДящий, поДІБний* [13, III, с. 551 – 552];

– англійське слово *similar*, ісп. *similare* (*подібний, схожий*) та їх відповідники у романських мовах містять латинський корінь *similis*, що походить від давньолатинського слова *semo*, яке означає *поряд* (у просторі і часі) [15, S, p. 23];

– англійське слово *same* – відповідник слов'янським *самий, саме*

походить від іє. **samos, sem*, яке разом із значенням *один*, означає також і *разом*, тобто *об'єднаність в одне*; індоєвропейський "семантичний вітер" "розніс" цю просторово-часову фігуру по більшості європейських мов: свім. *saman* (*разом, поряд, з*), нім. *samt* (*те саме*), нім. *zamein* (*збиратися*), *zusammen* (*разом*), гот. *samana* (*разом*) [там само, S, p. 3];

– внутрішня форма такого когнітивного слова, як *один*, яке чи не найчастіше зустрічається в аналітичних порівняннях *один і той самий, однаковий*, і яке має відповідники у рос. *ЕДИНица, ЕДИНый*, укр. діал. *ЄДНаковий*, пол. *jeden*. В цьому слові з самого початку сховано фігуру долання простору і часу, себто ЄДнання кількох елементів наперекір простору і часу;

– сюди ж слід зарахувати і такі когнітивні слова, як "семіотика" і "семантика" – (*науки про знаки, сигнали, значення*), які походять від грец. *sema* "*сигнал, знак*" [там само, S, p. 14], а суть поняття *знак* – це поЄДнання двох речей спочатку у просторі і часі: для наших предків *дим* від вогню означав *сам вогонь, вода* означала *рибу*, а потім і у свідомості образів цих предметів із відповідними словами;

– "аналітичне" слово *порівнювати* містить корінь *рівний*, яке спочатку у своєму змісті мало тільки фігуру *розмірів простору*, що підтверджується спорідненими йому авест. *gavah* (*вільний простір*), *gavascarat* (*те, що рухається на волі*), лат. *rus, ruris* (*земля, поле, село, простір*), двнім. *gum* (*приМіщення*) [13, III, с. 489] та англ. *room* (*кімната*).

– англійське слово *adjoining*, яке має значення суміжний, містить корінь *join-*, що означає з'єднання, поєднання у просторі, а слово *joint* означає *суглоб, з'єднання двох кісток*;

– англійське слово *contiguity* та романські його відповідники, наприклад, іспанське *contigüidad*, якими перекладається концепт суміжність, містять корінь *continere* (*продовжуватися у часі та просторі*), який походить від лат. *continere* із значенням *робити безкінечним або бути безкінечним у часі та просторі*.

– інтернаціональне слово *система* походить від лат. *systema*, яке в свою чергу утворилось від грець. *συστήμα*, що в рос. мові означає "соСТАВление" – себто багато елементів СТАВЛяться поряд з іншими, щоб утворити певний порядок;

– саме ж слово *порЯДок* теж ховає фігуру просторово-часової суміжності, позаяк концепт РЯД у слов'янських мовах набув значень *стрія, клас, лінія, система* [13, III, с. 536] та інші.

Зайвий раз переконуємося, що слова – то "найдавніші свідки історії. В них настільки міцно закарбовані культурні й історичні факти (додамо: і гносеологічні й психофізіологічні! – А.Б.), що їх не можна спростувати. Завдяки своїй божественній (тонкій) природі й зв'язку з суспільством у мовному суді вони виступають сміливими і об'єктивними свідками" [Рамананд Тіварі, цит. за 11, с. 7]. К. Тищенко в слові зумів розгледіти не лише етнографічні факти, а геологічні: іще до того, як виїхати на місце, у його назві він передбачив його геологічні особливості – поліська річка Радоробель повинна була мати каскади і пороги (від кімр. *raeadr* – *поріг, каскад*), що підтвердилося [там само, с. 202]. Тому "мовознавство має примат" не лише в сфері етнографії, антропології [там само, с. 35 із посиланнями на О. Трубочова], а й палеопсихології і гносеології.

Якщо Аристотель розрізняв схожість, контраст, суміжність у просторі і суміжність у часі, то викладене вище, як бачимо, дає підстави констатувати, що глибинно (генетично й історично) усяка схожість і подібність, а отже, контраст і протилежність так чи інакше є добре замаскованою суміжністю. Суміжність пронизує все, вона існує спочатку в просторі й часі, а далі проростає в нашу свідомість і мову, надягаючи маску схожості/подібності, вона інтегрує усі ці компоненти; усяке пізнання витікає із неї.

Вагомі аргументи на користь експлікативної сили гештальткатегорії суміжності та розуміння її психофізіологічної суті знаходимо в сучасній літературі з фізіології та психофізіології, а саме в

розділах, присвячених сенсоріці. Річ у тім, що феномен суміжності жорстко обумовлений фізіологічно і еволюційно як важливий фактор усєї нервової системи людини в боротьбі за її виживання. Для людської сенсоріки характерна просторова суміжність. Ось що з цього приводу пише російський біолог, академік І. А. Шевельов, характеризуючи просторове (sic!) розрізнення-нерозрізнення сигналів рецепторами: «якщо два подразники збуджують два сусідні рецептори, то їх розрізнення неможливе: вони зіллються і будуть сприйняті, як єдине ціле». Те саме і стосовно часової суміжності: "при коротких інтервалах між двома стимулами відповіді на другий з боку рецепторів може не бути" через так званий "абсолютний рефрактерний період" [14, с. 45].

Суміжність, чи то у фізичному, чи то і свідомісному розумінні, є універсальною психокогнітивною базою для таких мовних явищ, як метонімія, метафора, полісемія. Несвідоме нерозрізнення або свідоме субституція одного суміжного елемента гештальту іншим – ось психічний механізм цих мовних явищ.

Саме через те, що ми не розрізняємо двох елементів гештальту, які перебувають у відношенні суміжності, ми і здійснюємо їх несвідому субституцію, коли кажемо "*прикрути чайник!*" (чайник = конфорка); "*подихати запахом*" (повітря = запах); "*бачу, він розказує*" (бачу = чую); "*солнца луч умолк*" (умолк = погас); "*не вимовляє букву р*" (звук = буква); "*з'їж консерву*" (консерва = риба); "*витий пляшку!*" (пляшка = вода) і тощо. Це стосується також і метафори, психокогнітивна природа якої така сама, як і метонімії [9, с. 97] – в обох випадках виокремлено спільну фігуру у двох гештальтах і застосовано іншомовлення. Метафора і метонімія – це ніщо інше, як проекція сенсорного маскування в мові. Так об'єднуються фізіологічне, психічне й лексичне.

Чи можна вести мову про якусь схожість-подібність/контрастність між елементами, які синонімізувалися у наведених випадках? Очевидно, що ні: вони об'єднані в єдиний гештальт на основі принципу суміжності. Чи, точніше сказати, їх суміжність в одному гештальті спричиняє їх нерозрізнення. Ці приклади демонструють дію принципу просторової суміжності в мові. А суміжність часова ховається у кожній мовній одиниці, яка так чи інакше виражає час. Коли ми говоримо "*Вдень я буду на роботі*", "*Після обіду я маю зустрітися з партнерами*", "*Літом ми відпочивали на морі*", "*нещодавно*", "*у червні*", "*через тиждень*", "*на зорі*", "*через рік*" тощо, то не усвідомлюємо, що у цих одиницях часу ми здійснюємо ніщо інше, як психофізіологічний акт "сенсорного маскування" багатьох часових квантів, акт метонімічного згортання кількох суміжних одиниць. Саме в розкритті зв'язку між фізіологічним, психічним та лексичним крізь призму гештальт-теорії полягає новизна й актуальність пропонованого дискурсу. Застосування категорій гештальту і суміжності можливе у викладанні курсів з лексикології, семіотики, психолінгвістики, когнітивістики. Автор пропонує нове бачення звичних мовних явищ, а дальша транспозиція цих категорій на фонетичну й синтаксичну системи мови розкриває перспективи поглибленого розуміння мовних фактів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Безпаленко А. М. Принцип суміжності у мові. Слово у дзеркалі гештальттеорії. Монографія / Анатолій Мілетійович Безпаленко. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2009. – 424 с.
2. Вертгеймер М. Продуктивное мышление / Макс Вертгеймер. Пер. с англ. / Общ. ред. С. Ф. Горбова и В. П. Зинченко. Вступ. ст. В. П. Зинченко. – М. : Прогресс, 1987. – 336 с.: ил. 213 с.
3. Вертгеймер М. Гештальт-теория [Електронний ресурс] / Макс Вертгеймер. – Режим доступу: http://metaphor.narod.ru/wertheimer_gest.htm.
4. Вертгеймер М. Законы организации в перцептуальных формах [Електронний ресурс] / Макс Вертгеймер. – Режим доступу: http://metaphor.narod.ru/wertheimer_perc.htm.
5. ЕСУМ – Етимологічний словник української мови в семи томах. – К. : Наукова думка, Т.1, 1982. – 631 с.; Т. 2 – 1985. – 570 с.
6. Ждан А. Н. История психологии от античности до наших дней. Учебник для вузов / Антонина Николаевна Ждан – М.: Фонд "Мир", 2007. – 576 с.
7. Закон парных случаев. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.znayki.com/blog/archives/28-Zakon_parnyh_sluchaev.html.
8. Короткий психологічний словник / За ред. В. І. Войтка. – К. : Вища школа, 1976. – 191 с.
9. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : напрями і проблеми : [підручник] / Олена Олександрівна Селіванова. – Полтава : "Довкілля – К", 2008. – 712 с.
10. Соколов Е. Н. Векторная психофизиология / Евгений Николаевич Соколов // Психофизиология: Учебник для вузов / Под ред. Ю. И. Александрова. – 3-е изд. доп и перераб. – СПб. : Питер, 2006. – С. 458 – 465.
11. Тищенко К. М. Основи мовознавства: Системний підручник / Костянтин Миколайович Тищенко. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2007. – 308 с.

12. УРЕС – Український радянський енциклопедичний словник у трьох томах. – К. : Вид-во АН УРСР, 1966 – 1968 pp. – Том II.
13. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка в четырех томах / Макс Фасмер. Т. 1. – М. : Прогресс, 1964. – 562 с.; Т. 3. – 1971. – 827 с.
14. Шевелев И. А. Психофизиология сенсорных процессов. Передача и переработка сенсорных сигналов / Игорь Александрович Шевелев // Психофизиология. Учебник для вузов / Под ред. Ю. И. Александрова. – СПб. : Питер, 2006. – С. 42 – 82.
15. Harper D. Online Etymology Dictionary [Електронний дискурс], nov., 2001 / Douglas Harper. Режим доступу: <http://www.Etymonline.Com/>
16. Jackendoff R. Patterns in mind: language and human nature / Ray Jackendoff. – New York : Basic Books, 1994. – 246 p.
17. James C. Contrastive Analysis / Carl James. – Harlow : Longman, 1980. – 208 p.

Anatoliy Bezpalenko

***Resemblance / likeness or contiguity? Linguistic proofs
(gestalt and contiguity principle)***

New gestalt-theoretical point of view on the changes in word's contents is given in the article. Psycho-physiological basis for these changes is contiguity principle. One of the proofs of it is the etymology of the words which have cognitive semantics.

Key words: gestalt-theory, contiguity principle, metonymy, metaphor, sensory masking, cognitive science, psycholinguistics.

Ирина Литвин

**ЭКВИВАЛЕНТНОСТЬ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ РОМАНА
И. ИЛЬФА И Е. ПЕТРОВА «ДВЕНАДЦАТЬ СТУЛЬЕВ» И ЕГО
УКРАИНСКОГО ПЕРЕВОДА**

Статтю присвячено проблемі художнього перекладу споріднених мов. Проаналізовано еквівалентність фразеологізмів роману І. Ільфа та Є. Петрова «Дванадцять стільців» та його українського перекладу.

Ключові слова: художній переклад, еквівалентність, фразеологізм.

В международном культурном пространстве всегда значительную роль играл художественный перевод как универсальный прием коммуникации и взаимодействия культур. Актуальной проблемой современного переводоведения является изучение различных типов эквивалентности художественного текста и его перевода. Особую переводческую проблему составляет перевод фразеологических единиц, сохраняющих, по определению Е. Селивановой, «в устойчивой форме представления этноса о мире, культурную, историческую и мифологическую интериоризацию действительности и внутреннего опыта народа» [5, с. 11]. Фразеологизмы являются своеобразной этнокультурной рефлексией говорящего в коммуникативной ситуации, поскольку он сознательно или несознательно соотносит личное эмоционально-оценочное отношение и ценностную ориентацию с содержанием знака, а образное содержание оборота с эталонами и стереотипами национально-культурного восприятия и понимания мира [8, с. 9]. Сохранить национальное своеобразие подлинника – задача особой трудности для переводчика. И. Кашкин писал, что ощущение чужеземности в переводе достигается не внешней формальной экзотикой, не поверхностным копированием чужезычия, а путем глубоко понятой и чутко переданной сути, в которой заключена национальная особенность оригинала [цит. по: 1, с. 186].

Переводу фразеологизмов уделено внимание в работах теоретиков романо-германского перевода (В. Виноградова, Е. Бреус, И. Алексеевой, С. Кузьмина, А. Утробинной и др.); практически обойден вниманием этот вопрос в незначительном количестве работ, посвященных славянскому, в частности русско-украинскому переводу, художественных текстов.

В нашей статье предпринята попытка описать способы передачи эквивалентности фразеологических единиц романа И. Ильфа и Е. Петрова «Двенадцать стульев» и его украинского перевода. Эквивалентность рассматриваем как адекватность содержательных массивов оригинала и